

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

puer & vt eram loquens puer vt essem puer cum
 כד ילודא הוית איך ילודא ממלל הוית ואיך ילודא
 verò sui cùm eram cogitans puer & vt eram intelligens
 כתרעה הוית ואיך ילודא מתחשב הוית כד הוית דין
 per speculum quasi autem nunc quæ puxerit ea abolui vir
 נברא כשלת הליון דטליותא: ¹¹ השא דין איך דבטחזיתא
 cognosco nunc facies ad faciebus verò tunc in ænigmate cernimus
 חזינון כפלאתא הידיון דין אפיון לוקבל אפיון השא ידע
 cognosci factus sum cùm sicut cognoscam verò tunc multo ex medicum ego
 אננא קליל מן סני הידיון דין אדע איך מא דאתידעת:
 & charitas & spes fides quæ permanent tria enim sunt hæc
¹² הליון אנין ניר תלת דמכתרון היטנותא וכברא וחוכמא
 charitas ex eis verò quæ magna
 דרב דין מנהון חוכמא:

caput

קפלאון יד

magis Spiritus dona & æmulamini charitatem post currite

רהשו בתר חוכמא וטנו כמותבתא דרוחא יתיראית
 filijs ipse non lingua enim qui loquitur is vt vaticinamini autè
 דין דתתנבון: ² מן דממלל ניר כלשנא לא הו לבני
 quod loquitur id audit homo enim non Deo sed loquitur hominis
 נשא ממלל אלא לאלהא לא ניר אנש שמע מרם דממלל
 filijs qui vaticinatur verò is loquitur mysteria in Spiritu sed
 אלא ברוח ארוזא ממלל: ³ אינא דין דמתנבא לבני
 qui loquitur & consolatione & edificatione & edificatione loquitur hominis
 נשא ממלל בנינא וולובבא וכוואנא: ⁴ דממלל
 velim ædificat Ecclesiã & qui vaticinatur ædificat ipse animã suã Lingua
 בלשנא נפשה הו בנא ודמתנבא עדתא בנא: ⁵ זבא
 vt vaticinamini autem magis linguis loqueremini vt omnes autem ego
 אנא דין דכלכונ תמלליון בלשנא יתיראית דין דתתנבון
 non si linguis qui loquitur eo præ qui vaticinatur is enim est magnus
 רב הו ניר אינא דמתנבא מן הו דממלל בלשנא אן לא
 ædificat Ecclesiã interpretatur verò si interpretetur
 מפשק אן דין מפשק עדתא בנא:

11 Cùm essem paruulus, lo-
 quebar vt paruulus, sapiebã
 vt paruulus, cogitabam vt
 paruulus. Quando autem fa-
 ctus sum vir, cuacuau quæ
 erant paruuli.

12 Videmus nunc per spe-
 culum in ænigmate: tunc
 autem facie ad faciem. Nunc
 cognosco ex parte, tunc au-
 tem cognoscam sicut & co-
 gnitus sum.

13 Nunc autem manent fi-
 des, spes charitas, tria hæc:
 maior autè horũ est charitas.

CAP. XIII.

1 SECTAMINI charita-
 tem, æmulamini spiritualia:
 magis autem vt prophetetis.

2 Qui enim loquitur ling-
 ua, non hominibus loqui-
 tur, sed Deo: nemo enim au-
 dit, spiritu autem loquitur
 mysteria.

3 Nam qui prophetat, ho-
 minibus loquitur ad ædifi-
 cationem, & exhortationem,
 & consolationem.

4 Qui loquitur lingua, se-
 metipsum ædificat: qui autè
 prophetat, Ecclesiam Dei æ-
 dificat.

5 Volo autem omnes vos
 loqui linguis, magis autem
 prophetare. Nam maior est
 qui prophetat, quàm qui lo-
 quitur linguis: nisi fortè in-
 terpretetur, vt Ecclesia ædi-
 ficationem accipiat.

11 ὅτι ἡμεῖς ἦμεν ἡλίθιοι, ὡς ἡπίστευον ἡ ἀλογῶν, ὡς ἡπίστευον ἐφρονοῦντες, ὡς ἡπίστευον ἡ ἐρημῶν, ὅτι δὲ γινώσκοντα ἀνθρώπων καὶ πρὸς ἑαυτοὺς
 12 βλέπομεν ἐν ὀφθαλμοῖς ἐν ἀνύμνησιν, πρὸς δὲ ἀλλήλους ὡς ἀνύμνησιν, πρὸς δὲ ἀλλήλους ὡς ἀνύμνησιν, πρὸς δὲ ἀλλήλους ὡς ἀνύμνησιν.
 13 νῦν δὲ ὡς ἄνθρωποι, τὰ ἄνθρωπων, τὰ ἀνθρώπων, τὰ ἀνθρώπων, τὰ ἀνθρώπων, τὰ ἀνθρώπων.

Κεφ. ιβ.

1 Διὸ θέλω πάντας ὑμᾶς λαλῆσαι ἐν γλώσσαις, ἢ ἐν ἰσχυρίσιν, ἢ ἐν ἰσχυρίσιν, ἢ ἐν ἰσχυρίσιν, ἢ ἐν ἰσχυρίσιν, ἢ ἐν ἰσχυρίσιν.
 2 ὁ λαλῶν ἐν γλώσσῃ, οὐκ ἀκούεται, ἀλλὰ ὡς ἡμίσησιν, ὡς ἡμίσησιν, ὡς ἡμίσησιν, ὡς ἡμίσησιν, ὡς ἡμίσησιν.
 3 ὁ δὲ προφητεύων, οὐκ ἀκούεται, ἀλλὰ ὡς ἡμίσησιν, ὡς ἡμίσησιν, ὡς ἡμίσησιν, ὡς ἡμίσησιν, ὡς ἡμίσησιν.
 4 ὁ λαλῶν ἐν γλώσσῃ, οὐκ ἀκούεται, ἀλλὰ ὡς ἡμίσησιν, ὡς ἡμίσησιν, ὡς ἡμίσησιν, ὡς ἡμίσησιν, ὡς ἡμίσησιν.
 5 θέλω πάντας ὑμᾶς λαλῆσαι ἐν γλώσσῃ, ἢ ἐν ἰσχυρίσιν, ἢ ἐν ἰσχυρίσιν, ἢ ἐν ἰσχυρίσιν, ἢ ἐν ἰσχυρίσιν, ἢ ἐν ἰσχυρίσιν.

& psallam in mente mea & orabo in spiritu meo orabo faciam ergo quid
 15 מנא הכיל אעבר אצלא כרוח ואצלא כמדע ואומר
 in spiritu tu benedixeris si non & si in mente mea etiam & psallam in spiritu meo
 ברוח ואומר אף כמדע ו ואן לא אן מברך את ברוח
 ad amen dicit quomodo idiotæ locum qui implet is
 הו דמללא דוכתה דהדווא איכנא נאמר אמין על
 enim tu scit non tu dicas quid quia quæ tua gratiarum actione
 תודיתך דילך משל דמנא אמר את לא ידע: 17 אנת ניר
 gratias ago ædificatur non socius tuus sed es benediciens pulere
 שפיר מברך אנת אלא חכך לא מתבנא: 18 מורא
 in linguis sum loquens vos omnes quam quod magis Deo ego
 אנת לא להא דיתיר מן כלכון ממלל אנת בלשנא:
 ut etiam loquar in mente mea verba ut quinque ego volo in Ecclesia sed
 אלא בעדתא צכא אנת דחמש מלין כמדע אמלל דאף
 in lingua verborum myriadem quam potius doceam alios
 לאתרנא אלהיתיר מן רבו מלין בלשנא:
 genus positionis

דסיכ בורכא

ficit in malitia sed in mentibus vestris pueri sitis ne fratres mei
 אחי לא הויתון מלין בערעונכון אלא לבישתא הו
 scriptum est in Lege perfecti estote & in mentibus vestris infantes
 ילודא וברעונכון הו נמירין: 21 בנמוסא כתיב
 cum populum alloquar alienis & linguis extraneo quod in sermone
 דבמללא נוכריא ובלשנא אחרנא אמלל עמה עם
 itaque Dominus dicit audient me sic non etiam iste populus
 עמה הנא אף לא הכנא נשמעונני אמר מריא: 22 מדין
 qui non ijs sed fidelibus non posite sunt in signum lingue
 לשנא לאתא הו סימין לא למהונא אלא לאילין דלא
 sed credunt qui non illis non verò prophetia credunt
 מהימנין נביותא דין לא הוא לאילין דלא מהימנין אלא
 Ecclesia tota congregetur ergo ipsi si qui credunt illis
 לאילין דמהימנין: 23 אן הו הכיל תחכני כלה ערתא
 qui non ij aut idiotæ & ingrediantur loquantur in linguis & omnes
 וכלהון בלשנא נמללון ונעלון הדווא או אילין דלא
 ipsi infantiæ quod isti dicent nonne credunt
 מהימנין לא אמרין דהלין שנו להון:

15 Quid ergo est? Orabo spiritu, orabo & mente: psallam spiritu, psallam & mente.
 16 Ceterum si benedixeris spiritu, qui supplet locum idiotæ, quomodo dicit, Amén, super tuam benedictionem? quoniam quid dicas, nescit.
 17 Nam tu quidem benedixisti gratias agis, sed alter non ædificatur.
 18 Gratias ago Deo meo, quod omnium vestrum lingua loquor.
 19 Sed in Ecclesia volo quinque verba sensu meo loqui, ut & alios instruam, quam decem millia verborum in lingua.

20 Fratres, nolite pueri effici sensibus, sed malitia parvuli estote, sensibus autem perfecti estote.

21 In Lege enim scriptum est, Quoniam in alijs linguis & in labijs alijs loquar populo huic: & nec sic exaudient me, dicit Dominus.

22 Itaque lingue in signum sunt non fidelibus, sed infidelibus: prophetia autem non infidelibus, sed fidelibus.

23 Si ergo conveniat universa Ecclesia in unum, & omnes linguis loquantur, intrant autem idiotæ aut infideles, nonne dicent quod insanitis?

15 ועומו דסיכ בורכא אעבר אצלא כרוח ואצלא כמדע ואומר
 16 עתה נא אעבר אצלא כרוח ואצלא כמדע ואומר
 17 ונתת דכתיב
 18 ונתת דכתיב
 19 ונתת דכתיב
 20 ונתת דכתיב
 21 ונתת דכתיב
 22 ונתת דכתיב
 23 ונתת דכתיב

vi loquātur illis licet enim non tacentes sint in Ecclesia mulieres vestre
 נשיכון בעדתא נהוין שתיקון לא ניר מפס להין דנמללן
 aliquid & si dicitur lex etiam sicut h. ve subiciantur sed
 אלא דנשתעבדן איכנא דאין נמוסא אמר: וואן מרם
 enim est pudentum maritos suos interrogent in domibus suis vt discant velint
 עבין דנאלפן בבתיהין נשאלן לבעליהין בהתתא הי ניר
 profectus est à vobis nunquid aut loquantur in Ecclesia vt mulieres
 דנשתעבדן בעדתא נמללן: 36 או דלמא מנכון הו נפקת
 homo si peruentus tantum est ad vos aut Dei sermo
 מלתה דאלהא או לותכון הו בלהוד מטרט: 37 אן אנש
 quæ scribo hæc sciat is Spiritus aut sic quia ppheta putat ex vobis verò
 דין מנכון סבר דנבניא הו או דרוחא הו ידע הלין דכתב
 sciat non verò homo si Domini nri sunt quia mandata vobis ego
 אנה לכו דפוקדנא אנון דמרו: 38 אן אנש דין לא ידא
 in linguis & ad loquēdū ad vaticinādū fratres mei igitur xmulamini sciatur ne
 לא נדא: 39 טנו הכיל אחי למתנכו ולממללו בלשנא
 fiat & cum ordine cum decore verò aliquid omne prohibeatis ne
 לא תבלו: 40 כל מרם דין באסכמא ובטכסא נהוא:

קפלאון יה

Resurrectionis matutinis

דצפרא דקימתא

quod euāgelizavi vobis Euāgelium fratres mei autē vobis ego notum facio
 מודע אנש לכו דין אחי אונגליון דסברתכון
 per quos estis viuentes & in eo in eo & statis & illud accepistis
 וקבלתוניה וקמתון בה: 2 ובה האין אנתון באידן
 frustra non si estis memores euāgelizauerim sermones
 מלתא סברתכון עהדין אנתון אן לא הוא סריקאית
 id secundum principio à enim vobis tradidi credidistis
 הימתון: 3 אשלמת לכו ניר מן לוקדם איך מרם
 scriptum est sicut peccatis nostris pro mortuus est quod Christus quod accepi
 דקבלת דמשיחא מיר על אפי חטהין איכנא דכתיב:
 & vltus est scriptum est sicut die tertio & resurrexit & sepultus est
 וראתקבר וקם לתלתא יומין איך דכתיב: 4 ואתחזו
 duodecim & post eum Cepha
 לכאפא ובתרה לתרעסו:

34 אὶ ζωοῦμαι καὶ ὑμεῖς ἐν πατρὶς ἐκκλησίαις συζητῶντες ἡ ἑαυτῶν ἀλλήλοις ἀκούοντες ἀλλήλους, ὡς καὶ ἐποίησεν ὁ κύριος
 35 εἰ δὲ ὑμεῖς μαθητὲς ἐστέ, ὡς οὐκ ἔστιν ἰδιούθης ἀδελφὸς ἐπισημαίνων ἑαυτὸν ὡς ὁ κύριος ἐν
 ἀκακίαις καὶ ματαιῇ λαλήσει. 36 ἢ ἂν ὑμεῖς ὁ λόγος τοῦ κυρίου ἦν ἡμῶν, ὡς ἡμεῖς μόνους καταλιπώμενοι;
 37 εἰ ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσθραφῆντες ἴδιον πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἠνοσητέτω ἡμεῖς ὑμῖν, ὅτι καὶ ἐγὼ εἶμι ἐκ τῶν ἀποστόλων. 38 εἰ
 δὲ ἡμεῖς ἀποστολὴν ἀγνοοῦμεν. 39 ὡς ποῦ ἀδελφοί μου, ἠλλοῦ πρὸς ὁμοφροσύνην καὶ πρὸς ἀλλήλους ἡμεῖς ὡς οὐκ ἔσμεν.
 40 πάντα διζημῶμεν καὶ ἡμεῖς ὡς οὐκ ἔσμεν.

Κεφ. Η.

1 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ διηγήσειν ὑμῖν, ὅτι καὶ παρελάβετε, ὅτι ὡς καὶ ἐποίησεν ὁ κύριος
 2 ἐν ἡμῖν καὶ ὡς ἔδειξεν ἡμῖν λόγον, διηγήσειν ὑμῖν, εἰ καὶ ἔχετε, ἐκτός ἐστιν ἡμεῖς ὅπως οὐσσοι. 3 παρεδίδαξα
 ὑμῖν ὡς ὁμοφροῦντες ὅτι καὶ παρελάβετε, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν ἡμεῖς ὡς οὐκ ἔσμεν. 4 καὶ
 ὅτι ἐπέφη, καὶ ὅτι ἐκνήριται πρὸς ἡμᾶς ἡμεῖς, ὡς ὡς ἔσμεν. 5 καὶ ὅτι ὡς οὐκ ἔσμεν, εἶπα τοῖς ἀποστόλοις.

EEe ij

34 Mulieres in Ecclesiis taceant, non enim permittitur eis loqui, sed subditas esse, sicut & lex dicit.
 35 Si quid autē volunt discere domi viros suos interrogent. Turpe est enim mulierum loqui in Ecclesia.
 36 An à vobis verbum Dei processit? aut in vos solos peruenit?
 37 Si quis videtur propheta esse, aut spiritalis, cognoscat quæ scribo vobis, quia Domini sunt mandata.
 38 Si quis autem ignorat, ignoraabitur.
 39 Itaque, fratres, xmulamini prophetare, & loqui linguis nolite prohibere.
 40 Omnia autem honestè & secundum ordinem fiant in vobis.

CAP. XV.

1 NOXVM autem vobis facio, fratres, Evangelium quod predicavi vobis, quod & accepistis, in quo & statis, 2 Per quod & saluamini, qua ratione predicauerim vobis tenetis, nisi frustra credidistis.
 3 Tradidi enim vobis in primis quod & accepi. quoniam Christus mortuus est pro peccatis nostris secundum Scripturas:
 4 Et quia sepultus est, & quia resurrexit tertia die, secundum Scripturas:
 5 Et quia vilus est Cephae: & post hoc vndecim.